Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав)

16 септември 2015 година*

„Преюдициално запитване — Съдебно сътрудничество по граждански или търговски дела — Връчване на съдебни и извънсъдебни документи — Регламент (ЕО) № 1393/2007 — Член 8 — Отказ от приемане на документ — Липса на превод на един от предадените документи — Липса на формуляр-образеца, даден в приложение II към посочения регламент — Последици“

По дело C-519/13

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Върховния съд на Република Кипър (Anotato Dikastirio Kyprou, Кипър) с акт от 13 септември 2013 г., постъпил в Съда на 27 септември 2013 г., в рамките на производство по дело

Alpha Bank Cyprus Ltd

срещу

Dau Si Senh,

Alpha Panareti Public Ltd,

Susan Towson,

Stewart Cresswell,

Gillian Cresswell,

Julie Gaskell,

Peter Gaskell,

Richard Werham,

Tracy Wernham,

Joanne Zorani,

Richard Simpson,

СЪДЪТ (първи състав),

състоящ се от: A. Tizzano, председател на състава, S. Rodin, A. Borg Barthet, M. Berger и F. Biltgen (докладчик), съдии,

* Език на производството: гръцки.

генерален адвокат: M. Wathelet,

секретар: L. Hewlett, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 27 ноември 2014 г.,

като има предвид становищата, представени:

— за Alpha Bank Cyprus Ltd, от R. Garcia и B. Sigler, solicitors, B. Kennelly и P. Luckhurst, barristers, както и от P.G. Polyviou, E. Florentiadou и G. Middleton, dikigoroi,

— за г-н Si Senh, г-жа Towson, г-н и г-жа Cresswell, г-н и г-жа Gaskell, г-н и г-жа Wernham, г-жа Zorani, г-н Simpson, както и Alpha Panareti Public Ltd, от K. Koukounis, G. Koukounis и C. Zanti, dikigoroi,

— за кипърското правителство, от D. Lysandrou и N. Ioannou, в качеството на представители,

— за германското правителство, от T. Henze, както и от J. Kemper и D. Kuon, в качеството на представители,

— за гръцкото правителство, от G. Skiani и M. I. Germani, в качеството на представители,

— за испанското правителство, от J. García-Valdecasas Dorrego, в качеството на представител,

— за австрийското правителство, от C. Pesendorfer, в качеството на представител,

— за Европейската комисия, от M. Condou-Durande и A.-M. Rouchaud-Joët, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 22 януари 2015 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Запитването се отнася до тълкуването на член 8 от Регламент (ЕО) № 1393/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 година относно връчване в държавите членки на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела („връчване на документи“) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1348/2000 на Съвета (ОВ L 324, стр. 79).

2 Запитването е отправено в рамките на седем спора между Alpha Bank Cyprus Ltd (наричана по-нататък „Alpha Bank“), банка със седалище в Кипър, от една страна, и съответно г-н Si Senh, г-жа Towson, г-н и г-жа Cresswell, г-н и г-жа Gaskell, г-н и г-жа Wernham, г-жа Zorani, г-н Simpson, постоянно пребиваващи в Обединеното кралство (наричани по-нататък „въззиваемите по главните производства“), от друга страна, както и Alpha Panareti Public Ltd, кипърско дружество, което е било поръчител по договорите за ипотечен кредит, сключени от седемте ответни страни по главните производства, относно изплащането на дължимите по тези кредити суми.

Правна уредба

Право на Съюза

3 Съображения 2 и 6—12 от Регламент № 1393/2007 гласят по-конкретно:

„(2) Правилното функциониране на вътрешния пазар изисква подобряване и ускоряване на предаването на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела за връчване от една от държавите членки в друга.

[…]

(6) Ефективността и бързината на съдебното производство по граждански дела изискват прякото и бързо изпращане на съдебни и извънсъдебни документи между местни органи, определени от държавите членки. […]

(7) Бързината на предаването предполага използването на всички подходящи средства, при положение че се спазват някои условия, отнасящи се до четливостта и достоверността на получените документи. Сигурността на предаването изисква изпращаният документ да се придружава от формуляр-образец, който се попълва на официалния език или на един от официалните езици на мястото, където следва да се извърши връчването, или на друг език, приет от съответната държава членка.

(8) Настоящият регламент не следва да се прилага при връчване на документ на упълномощен представител на страната по делото в държавата членка, в която се гледа делото, независимо от местопребиваването на тази страна.

(9) Връчването на документа следва да се извърши възможно най-бързо и във всеки случай в едномесечен срок от получаването му от получаващия орган.

(10) За да се гарантира ефективността на настоящия регламент, възможността за отказ за връчване на документи следва да се ограничи до изключителни случаи.

(11) За улесняване на предаването и връчването на документи между държавите членки следва да се използват формуляр-образците от приложенията към настоящия регламент.

(12) Получаващият орган следва да уведоми адресата писмено чрез формуляр-образец, че може да откаже да приеме документа, който следва да се връчи, в момента на самото връчване или като го върне на получаващия орган в едноседмичен срок, ако документът не е нито на език, който разбира, нито на официалния език или на един от официалните езици на мястото на връчването. Това правило важи и за последващо връчване, след като адресатът вече е упражнил правото си на отказ. […] Следва да се приеме за установено, че връчването на документ, за който е налице отказ, може да бъде повторено, като на адресата се връчи превод на документа“.

4 Член 1, параграф 1 от този регламент, който определя приложното поле на същия, гласи:

„Настоящият регламент се прилага за граждански или търговски дела, когато, за да бъде връчен един съдебен или извънсъдебен документ, той трябва да бъде изпратен от една държава членка в друга. По специално, регламентът не се прилага по отношение на данъчни, митнически и административни дела или по отношение на отговорността на държавата за действие или бездействие при упражняване на държавната власт („acta iure imperii“)“.

5 По силата на член 2 от посочения регламент всяка държава членка определя „предаващи органи“, които са компетентни да изпращат съдебни и извънсъдебни документи за връчване в друга държава членка, както и „получаващи органи“, които са компетентни да получават съдебни и извънсъдебни документи от друга държава членка.

6 Член 4 от същия регламент предвижда:

„1. Съдебните документи се предават пряко и възможно най-бързо между органите, определени съгласно член 2.

2. Предаването на документи […] между предаващи и получаващи органи може да се осъществява „по всякакви подходящи начини“, при условие че съдържанието на получения документ е достоверно и съответства на това на изпращания документ и че цялата информация в него се чете лесно.

3. Документът, който трябва да се предаде, се придружава от молба, изготвена при използване на формуляр-образеца, установен в приложение I. Този формуляр се попълва на официалния език на държавата членка — адресат, или, ако в тази държава членка има няколко официални езика, на официалния език или на един от официалните езици на мястото, където трябва да се извърши връчването, или на друг език, който тази държава членка е посочила, че може да приеме. […]

[…]“.

7 Член 5 от Регламент (ЕО) № 1393/2007 има следния текст:

„1. Заявителят се уведомява от предаващия орган, до който той отправя документа с цел неговото предаване, че адресатът може да откаже да го приеме, ако той не е на един от езиците, предвидени в член 8.

2. Заявителят поема всички разходи по превода преди предаването на документа […]“.

8 Съгласно член 6, параграф 1 от този регламент при получаване на документ получаващият орган изпраща разписка на предаващия орган във възможно най-кратък срок и във всеки случай не по-късно от седем дни от получаването, по най-бързия възможен начин, като използва формуляр-образеца, установен в приложение I.

9 Член 7 от посочения регламент гласи:

„1. Получаващият орган сам връчва документа или осигурява връчването му в съответствие със законодателството на държавата членка адресат, или по специална процедура, поискана от предаващия орган, освен ако този начин е несъвместим със законите на тази държава членка.

2. Получаващият орган взема всички необходими мерки за осъществяване на връчването на документа във възможно най-кратък срок и при всички положения в срок един месец от получаването.[…]“.

10 Съгласно член 8 от същия регламент, озаглавен „Отказ от приемане на документ“:

„1. Получаващият орган информира адресата посредством формуляр-образеца, даден в приложение II, че може да откаже да приеме документа, който трябва да се връчи, по време на самото връчване или връщайки документа на получаващия орган в срок [от] една седмица, ако не е написан или не е преведен на един от следните езици:

а) език, който адресатът разбира; или

б) официалния език на държавата членка адресат, или, при наличие на няколко официални езика в тази държава членка, официалния език или един от официалните езици на мястото, където трябва да се осъществи връчването.

2. В случай че получаващият орган е уведомен, че адресатът отказва да получи документа в съответствие с параграф 1, той незабавно уведомява предаващия орган чрез удостоверението, предвидено в член 10, и връща молбата и документите, за които е поискан превод.

3. Ако адресатът откаже да приеме документа в съответствие с параграф 1, пороците на връчването могат да бъдат отстранени, като документът бъде връчен на адресата съобразно разпоредбите на настоящия регламент, придружен от превод на език, определен в параграф 1. В такъв случай за дата на връчването на документа се смята датата, на която документът, придружен от превода, е връчен в съответствие със законодателството на държавата членка адресат. Когато обаче съгласно законодателството на дадена държава членка документът трябва да се връчи в рамките на определен срок, датата, която се взема предвид по отношение на заявителя, е датата на връчването на първоначалния документ. […]

[…]“.

11 Формуляр-образецът, даден в приложение II към Регламент № 1393/2007, изглежда по следния начин:

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ИНФОРМАЦИЯ ЗА АДРЕСАТА ОТНОСНО ПРАВОТО НА ОТКАЗ ДА ПРИЕМЕ ДОКУМЕНТ

(член 8, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1393/2007 на Европейския парламент и на Съвета относно връчване в държавите-членки на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела (1))

BG:

Приложеният документ се връчва съгласно Регламент (ЕО) № 1393/2007 на Европейския парламент и на Съвета относно връчване в държавите-членки на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела.

Можете да откажете да приемете документа, ако не е написан или придружен от превод на някой от езиците, които разбирате, на официалния език или на един от официалните езици на мястото на връчването.

Ако желаете да упражните това си право, трябва да откажете да приемете документа по време на самото връчване направо на връчващото документа лице или да го върнете в едноседмичен срок на посочения по-долу адрес, като заявите, че отказвате да го приемете.

АДРЕС:

1. Наименование:
2. Адрес:
2.1. Улица и номер/п.к.:
2.2. Населено място и пощенски код:
2.3. Държава:
3. Телефон.:
4. Факс (*):
5. Адрес за електронна поща (*):

ДЕКЛАРАЦИЯ НА АДРЕСАТА:

Отказвам да приема приложения документ, защото не е написан или придружен от превод на някой от езиците, които разбирам, на официалния език или на един от официалните езици на мястото на връчването.

Разбирам следния(те) език(ци):

английски	☐	нидерландски	☐
български	☐	полски	☐
гръцки	☐	португалски	☐
естонски	☐	румънски	☐
ирландски	☐	словашки	☐
латвийски	☐	фински	☐
литовски	☐	френски	☐
малтийски	☐	чешки	☐
немски	☐	шведски	☐
друг	☐	(моля пояснете):	

Съставено във: .....

Дата: .....

Подпис и/или печат: .....

(1) ОВ L 324, 10.12.2007 г., стр. 79.
(*) Тази информация не е задължителна.

12 Член 10, параграф 1 от Регламент № 1393/2007 предвижда:

„След като бъдат изпълнени свързаните с връчването на документа формални изисквания, въз основа на формуляр-образеца, посочен в приложение I, се издава удостоверение за тяхното изпълнение, което се адресира до предаващия орган […]“.

13 Член 19, параграф 1 от този регламент предвижда, че когато се е наложило документът за образуване на съдебно производство или друг равностоен документ да бъде изпратен в друга държава членка, за да бъде връчен съгласно разпоредбите на настоящия регламент, и ответникът не се е явил, съдебно решение не се постановява, докато не се установи, че документът е бил връчен по начин, предписан от вътрешното право на държавата членка адресат, или че документът действително е предаден на ответника или е доставен до неговото пребиваване по друг начин, предвиден в настоящия регламент, и че във всеки един от тези случаи връчването или предаването са извършени в срок, достатъчен, за да позволи на ответника да организира своята защита.

Кипърското право

14 Член D.48 от Гражданския процесуален кодекс гласи по-конкретно:

„12. Всяко определение е задължително от посочената дата по отношение на лицето, по чието искане е постановено, и по отношение на всички страни, на които е надлежно връчено известието, придружаващо искането. Когато на някоя от страните не е надлежно връчено посоченото известие, определението е задължително по отношение на тази страна от датата, на която ѝ бъде връчено заверено копие от искането“.

13. Във всички случаи, когато по силата на настоящите правила се връчва определение, постановено по едностранно искане, се връчва едновременно и едностранното искане и евентуално придружаващ го превод от заклет преводач“.

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

15 От акта за преюдициално запитване е видно, че Alpha Panareti Public Ltd е продало на въззиваемите по главните производства недвижими имоти, намиращи се на кипърска територия. Имотите са закупени с банкови кредити, отпуснати от Alpha Bank.

16 С цел да получи погасяване на остатъка от всеки от отпуснатите кредити Alpha Bank предявява пред кипърски съд иск както срещу въззиваемите по главните производства, така и срещу продавача, който е предоставил обезпечение по всеки от кредитите, ипотекирайки недвижимите имоти.

17 Поради това че въззиваемите по главните производства пребивават постоянно в Обединеното кралство, кипърският първоинстанционен съд постановява по искане на Alpha Bank (искане ex parte) определение относно връчването на купувачите, съгласно разпоредбите на Регламент № 1393/2007, извън кипърска територия, на документа за образуване на съдебно производство.

18 По този начин на въззиваемите по главните производства са връчени следните документи:

— заверено копие от документа за образуване на съдебно производство и от свързано с него известие („notice of writ“) на гръцки и английски език,

— заверено копие от съдебното определение, позволяващо връчването извън кипърска територия, само на гръцки език,

— заверено копие от клетвената декларация на преводача, удостоверяващо, че преводът на английски език на документа за образуване на съдебно производство съответства на оригинала.

19 Като декларират, че се явяват с резерва, въззиваемите по главните производства се явяват пред кипърския първоинстанционен съд, за да поискат отмяна на връчването, изтъквайки, че то не отговаря на условията, посочени в член 8 от Регламент № 1393/2007 и в член D.48, правило 13 от кипърския Граждански процесуален кодекс, тъй като не са били връчени:

— копие от искането ex parte на основание посочения член D.48, правило 13,

— превод на английски език на определението относно връчването извън Кипър,

— удостоверение под формата на формуляр-образеца, посочен в член 8, параграф 1 от Регламент № 1393/2007, и

— придружително писмо за разясняване на връчваните документи.

20 От преписката, с която разполага Съдът, е видно, че в горепосоченото съдебно определение, което позволява връчването на исковата молба извън кипърска територия и което не е било преведено, от една страна, предоставеният на ответните страни срок за явяване пред кипърския съд е бил чувствително по-дълъг от този, посочен в това отношение в документа за образуване на съдебно производство. От друга страна, това определение съдържа уточнението, че ако една призовка не е връчена в срока, споменат в посоченото определение, всяко последващо искане се счита връчено на съответната страна, след като копие от същото е поставено на таблото за обявления на окръжен съд, Paphos (Eparchiako Dikastirio de Paphos) в продължение на пет дни.

21 Макар че Alpha Bank възразява, че връчването, което е направила, в случая е било редовно, при положение че ответните страни са били уведомени за наличието на предявения съдебен иск и неговия предмет, кипърският първоинстанционен съд отменя това връчване, като приема, че пропуските, на които се позовават въззиваемите по главните производства, съставляват нарушение както на разпоредбите на кипърския Граждански процесуален кодекс, така и на тези на Регламент № 1393/2007. Всъщност адресатите са били лишени от възможността да се запознаят със съдържанието на всички релевантни документи и не са били уведомени посредством формуляр-образеца, даден в приложение II към този регламент, за правото си да откажат да приемат определението на гръцки език, непридружено от превод на английски език.

22 Сезирана с жалба от Alpha Bank, запитващата юрисдикция постановява, че предприетата от първата съдебна инстанция отмяна на връчването е неправилна, тъй като се основава на нарушение на националното законодателство.

23 Същевременно запитващата юрисдикция си поставя въпроса за последиците в конкретния случай на обстоятелството, че компетентните органи на Обединеното кралство не са счели за целесъобразно да връчат на въззиваемите по главните производства формуляр-образеца, посочен в член 8, параграф 1 от Регламент № 1393/2007 и даден в приложение II към същия.

24 Несъмнено, посоченият регламент визира постигането на баланс между правата на ищеца и на ответника с цел да се гарантира правото на справедлив процес, така че е важно ответникът да е запознат напълно с документа за образуване на съдебно производство, но не изглежда в делата по главните производства правата на въззиваемите по главните производства да са били накърнени, тъй като те са се явили своевременно пред кипърския съд и не са посочили нито естеството, нито конкретните последици на „грешката“, на която твърдят, че са били жертви. Според запитващата юрисдикция обаче Регламент № 1393/2007 не уточнява кои документи трябва да бъдат връчени при всички обстоятелства. Посочената юрисдикция впрочем отбелязва, че Съдът все още не се е произнесъл по въпроса дали връчването на формуляр-образеца, даден в приложение II към този регламент, е необходимо при всички случаи и дали пропускът да се връчи той, непременно води до нищожност на процедурата.

25 При тези обстоятелства Върховният съд на Република Кипър решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Връчването на формуляр-образеца съгласно Регламент № 1393/2007 необходимо ли е във всички случаи, или се допускат изключения?

2) В случай че се приеме, че е необходимо връчване във всички случаи, пропускането му в разглеждания случай представлява ли основание за нищожност на връчването в неговата цялост?

3) При отрицателен отговор в съответствие с логиката на Регламент № 1393/2007 възможно ли е връчване на адвоката на конституиралите се с резерва ответници, който се е задължил към доверителите си да приеме връчването, или е необходимо ново връчване в съответствие с процедурата, предвидена в Регламент № 1393/2007?“.

По преюдициалните въпроси

26 С трите си преюдициални въпроса, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 8 от Регламент № 1393/2007 трябва да се тълкува в смисъл, че информирането посредством формуляр-образеца, даден в приложение II към този регламент, на адресата на документа, който трябва да се връчи, за правото му да откаже да приеме този документ, се изисква при всички обстоятелства и съответно какви са правните последици, произтичащи от липсата на информиране посредством този формуляр.

По задължителния характер на формуляр-образеца, даден в приложение II към Регламент № 1393/2007

27 Що се отнася до този първи аспект на поставените въпроси, както са преформулирани, следва да се констатира, че текстът на член 8 от Регламент № 1393/2007 не позволява сам по себе си да се даде полезен отговор.

28 При това положение обхватът на посочената разпоредба следва да се определи, като се постави отново в нейния контекст. За тази цел трябва да се разгледат преследваните от Регламент № 1393/2007 цели, както и системата, въведена от същия и в която се вписва неговият член 8 (вж. в този смисъл решение Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, т. 45).

29 На първо място, що се отнася до целите на Регламент № 1393/2007, следва да се отбележи, че както е посочено в съображение 2 от този приет на основание на член 61, буква в) ЕО регламент, той цели да установи система за връчване на съдебни и извънсъдебни документи по граждански и търговски дела, чиято крайна цел е правилното функциониране на вътрешния пазар (вж. решения Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, т. 29 и Fahnenbrock и др., C-226/13, EU:C:2015:383, т. 40).

30 Така с цел да се подобри ефективността и бързината на съдебното производство и да се осигури добро правораздаване, посоченият регламент установява принципа на пряко предаване на съдебни и извънсъдебни документи между държавите членки (вж. решение Leffler, C-443/03, EU:C:2005:665, т. 3), което има за последица опростяване и ускоряване на процедурите. Тези цели са припомнени в съображения 6—8 от същия.

31 Същевременно, както Съдът вече многократно е постановявал, посочените цели не биха могли да бъдат постигнати чрез накърняване по какъвто и да било начин на правото на защита на адресата на документите, а това право произтича от правото на справедлив съдебен процес, гарантирано от член 47, втора алинея от Хартата на основните права на Европейския съюз и от член 6, параграф 1 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи, подписана в Рим на 4 ноември 1950 г. (вж. по-конкретно решение Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, т. 35 и цитираната съдебна практика).

32 В това отношение е важно да се гарантира не само действителното и ефективно получаване на разглеждания документ от неговия адресат, но също така и възможността на същия да се запознае и да разбере напълно и ефективно смисъла и обхвата на предявения срещу него в чужбина иск, така че да може надлежно да предяви правата си в предаващата държава членка

(вж.в този смисъл решения Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, т. 36 и 41, както и по аналогия относно Регламент (ЕО) № 1348/2000 на Съвета от 29 май 2000 година за връчване на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела в държавите членки (ОВ L 160, стр. 37; Специално издание на български език, глава 19, том 1, стр. 161), предхождащ Регламент № 1393/2007, решение Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, т. 64 и 73).

33 Следователно от тази гледна точка Регламент № 1393/2007 трябва да се тълкува така, че да се гарантира във всеки конкретен случай справедлив баланс между интересите на заявителя и тези на ответника — адресат на акта, посредством съвместяване на целите за ефикасност и бързина на предаването на процесуални документи с изискването да се гарантира адекватно право на защита на адресата на тези документи (вж. решение Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, т. 48, както и Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, т. 36).

34 На второ място, що се отнася до въведената от Регламент № 1393/2007 система с цел осъществяването на тези цели, следва да се отбележи, че както е видно от съвместния прочит на член 2 и член 4, параграф 1 от този регламент в светлината на съображение 6 от него, предаването на документи по принцип се извършва между определените от държавите членки „предаващи органи“ и „получаващи органи“ (вж. решение Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, т. 30). В изпълнение на член 4 от посочения регламент документът или документите, които трябва да се връчат, се предават пряко и възможно най-бързо, по всякакви подходящи начини, от предаващия орган на получаващия орган.

35 В съответствие с член 5, параграф 1 от този регламент предаващият орган уведомява заявителя за риска от евентуален отказ от приемане от страна на адресата на документ, ако той не е на един от езиците, предвидени в член 8 от посочения регламент. Въпреки това заявителят решава дали да направи превод на въпросния документ, разходите за който впрочем той поема съгласно член 5, параграф 2 от същия регламент.

36 Що се отнася до получаващия орган, той връчва ефективно документа на адресата, както е предвидено в член 7 от Регламент № 1393/2007. В този контекст той трябва, от една страна, да уведоми предаващия орган за всички релевантни елементи на това действие, като изпраща формуляр-образеца, установен в приложение I към този регламент, и от друга страна, съгласно член 8, параграф 1 от същия, информира адресата, че може да откаже да приеме документа, ако той не е написан или преведен на един от езиците, посочени в тази разпоредба, а именно или език, който заинтересованото лице разбира, или официалния език на държавата членка адресат, или съответно един от официалните езици на мястото, където трябва да се осъществи връчването, езици, които се счита, че адресатът владее. Когато такъв отказ действително е направен от последния, по силата на параграфи 2 и 3 от същия член той трябва освен това незабавно да уведоми предаващия орган и да върне молбата и документа, за който е поискан превод.

37 Посочените органи обаче не се произнасят по въпроси по същество, като например какъв език или какви езици разбира адресатът на документа и дали документът трябва да бъде придружен от превод на един от езиците, посочени в член 8, параграф 1 от Регламент № 1393/2007.

38 Всяко друго тълкуване всъщност би било от естество да постави правни проблеми, които биха могли да породят съдебни спорове, които да забавят и затруднят процедурата по предаване на документи от една държава членка на друга.

39 В делата по главните производства обаче от предадената на Съда преписка е видно, че получаващият орган е приел, че определението, което позволява връчването на документа в чужбина, не е трябвало да бъде преведено, и от това прави извода, че не е нужно да прилага към разглеждания документ формуляр-образеца, даден в приложение II към Регламент № 1393/2007.

40 Същевременно този регламент не възлага на получаващия орган никакво правомощие да преценява дали условията, при които адресатът на даден документ може да откаже да го приеме, посочени в член 8, параграф 1 от него, са изпълнени.

41 Напротив, само националната юрисдикция, сезирана в предаващата държава членка, се произнася по въпроси от такова естество, при положение че те са спорни между заявителя и ответника.

42 В това отношение, след като е започнала процедурата по връчване, определяйки релевантния документ или документи за тази цел, тази юрисдикция се произнася едва след като адресатът на даден документ действително е отказал да го приеме, поради това че не е написан на език, който той разбира или се предполага, че разбира. По този начин посочената юрисдикция ще трябва да провери, по искане на заявителя, дали подобен отказ е бил обоснован (вж. по аналогия решение Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, т. 85). За тази цел тя трябва надлежно да вземе предвид всички елементи на преписката, за да определи, от една страна, езиковите познания на адресата на документа (вж. решение Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, т. 80) и да реши, от друга страна, дали с оглед на естеството на документа, за който става въпрос, се изисква превод на същия.

43 В крайна сметка посочената юрисдикция ще трябва във всеки отделен случай да гарантира, че съответните права на засегнатите страни са защитени балансирано, като претегли целта за ефикасност и бързина на връчването в интерес на заявителя и тази за ефективното зачитане на правото на защита, което има адресатът.

44 След това уточнение трябва да се добави относно системата, въведена с Регламент № 1393/2007, че той предвижда и използването на два формуляр-образеца, дадени съответно в приложения I и II към същия.

45 В това отношение е важно да се уточни, от една страна, че Регламент № 1393/2007 не съдържа изключения от ползването на тези формуляри.

46 Обратно, както е видно от съображение 11 от същия регламент, формуляр-образците, предвидени в него, „следва да се използват“, тъй като допринасят, при спазване на съответните права на засегнатите страни и както следва от съображение 7 от Регламент № 1393/2007, да се опрости и направи по-прозрачна процедурата по предаване на документи, като по този начин се гарантира както четливостта на същите, така и сигурността на предаването им.

47 От друга страна, посочените формуляри представляват, както се посочва в съображение 12 от този регламент, инструменти, чрез които адресатите биват информирани за възможността, с която разполагат, да откажат да приемат документа, който следва да се връчи.

48 Именно с оглед на тези съображения трябва да се определи точният обхват, който да се признае на формуляр-образеца, даден в приложение II към Регламент № 1393/2007 и вследствие на това в член 8, параграф 1 от него, който визира връчването на посочения формуляр на адресата на акта.

49 В това отношение, както е видно от самия текст на посочения формуляр и неговото заглавие, възможността да се откаже приемането на документа, който следва да се връчи, както е предвидена в посочения член 8, параграф 1, е квалифицирана като „право“ на адресата на този документ.

50 За да може обаче това право, предоставено от законодателя на Европейския съюз, да породи надлежно своите последици, трябва да бъде сведено писмено до знанието на адресата на документа. В системата, въведена с Регламент № 1393/2007, тази информация му се предоставя

посредством формуляр-образеца, даден в приложение II към Регламент № 1393/2007, също както заявителят от самото начало на процедурата се уведомява посредством формуляр-образеца, даден в приложение I към този регламент, за съществуването на това право в полза на адресата на документа.

51 От това следва, че трябва да се приеме, че член 8, параграф 1 от Регламент № 1393/2007 съдържа две предложения, несъмнено свързани, но все пак отделни, а именно, от една страна, материалното право на адресата на документа да откаже да приеме същия единствено поради това че той не е написан или придружен от превод на език, който се предполага, че разбира, и от друга страна, формалното информиране за съществуването на посоченото право, сведено до неговото знание от получаващия орган. С други думи и обратно на това, което получаващият орган, изглежда, е приел в делата по главните производства, условието, свързано с езиковия режим на документа, се отнася не до информирането на адресата от получаващия орган, а само до правото на отказ, което същият има.

52 Впрочем във формуляр-образеца, установен в приложение I към този регламент, се прави ясно разграничение между тези два аспекта, като се посочват в различни графи писменото информиране на адресата на документа за неговото право да откаже да приеме същия и ефективното упражняване на това право.

53 При тези условия се оказва, че самият отказ несъмнено е ясно обусловен, в смисъл че адресатът на документа може валидно да се ползва от него само в хипотезата, при която разглежданият документ не е написан или придружен от превод или на език, който той разбира, или на официалния език на държавата членка адресат, или, ако в тази държава членка има няколко официални езика, на официалния език или на един от официалните езици на мястото, където трябва да се извърши връчването (вж. в този смисъл съображение 10 от Регламент № 1393/2007). Както е видно от точка 42 от настоящото решение, в крайна сметка сезираната юрисдикция трябва да реши дали това условие е изпълнено, като провери дали отказът от страна на адресата на документа е бил обоснован.

54 Това не променя факта, че упражняването на правото на отказ все пак предполага адресатът на документа да е бил надлежно информиран, предварително и писмено, за съществуването на неговото право.

55 Следователно получаващият орган, когато извършва връчване на документ на неговия адресат, е длъжен във всички случаи да приложи към разглеждания документ формуляр-образеца, даден в приложение II към Регламент № 1393/2007, който информира този адресат за правото му да откаже да приеме документа.

56 Следва да се уточни още, че това задължение не поражда особени затруднения за получаващия орган, като се има предвид, че е достатъчно той да приложи към документа, който следва да се връчи, предварително отпечатания текст, както е предвиден в посочения регламент на всеки от официалните езици на Съюза.

57 По този начин горепосоченото тълкуване е от естество да гарантира прозрачността, като даде възможност на адресата на даден документ да се запознае с обхвата на правата си и едновременно с това позволи Регламент № 1393/2007 да се прилага по еднакъв начин (вж. по аналогия решения Leffler, C-443/03, EU:C:2005:665, т. 46 и Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, т. 60), без да води до каквото и да било закъснение в предаването на документа, а напротив — като допринася да се опрости и улесни същото.

58 При това положение следва да се приеме, че получаващият орган е длъжен при всички обстоятелства и без да разполага със свобода на преценка в това отношение, да информира този адресат на документ за правото му да откаже да приеме същия, като системно използва за тази цел формуляр-образеца, даден в приложение II към Регламент № 1393/2007.

По последиците от липсата на уведомяване посредством формуляр-образеца, даден в приложение II към Регламент № 1393/2007

59 По отношение на този втори аспект, поставен в преюдициалните въпроси, както са преформулирани, следва да се отбележи, че член 8 от Регламент № 1393/2007, който се отнася до отказа от приемане на документ, не съдържа разпоредби за правните последици, произтичащи от липсата на информиране на адресата на документ посредством формуляр-образеца, даден в приложение II към Регламент № 1393/2007, за правото му да откаже да приеме същия.

60 Впрочем от никоя разпоредба на този регламент не произтича, че такава липса повлича нищожност на процедурата по връчване.

61 По-нататък, що се отнася до последиците от отказа на адресата на даден документ да го приеме, поради това че документът не е придружен от превод на език, който той разбира, или на официалния език на държавата членка адресат, Съдът вече е приел, по повод на Регламент № 1348/2000, който предшества Регламент № 1393/2007, че не трябва да се прогласява нищожност на процедурата, а напротив — да се позволи на изпращача да поправи липсата на необходимия документ, като изпрати поискания превод (вж. в този смисъл решение Leffler, C-443/03, EU:C:2005:665, т. 38 и 53).

62 Регламент № 1393/2007 закрепва този принцип в член 8, параграф 3.

63 Подобно решение трябва да се възприеме и в хипотезата, при която получаващият орган е пропуснал да предаде на адресата на даден документ формуляр-образеца, даден в приложение II към този регламент.

64 Всъщност липсата на посочения формуляр-образец и отказът от приемане на даден документ поради липса на надлежен превод са тясно свързани, доколкото в тези две ситуации може да се накърни упражняването от адресата на такъв документ на правото му да откаже да приеме разглеждания документ.

65 При това положение следва да се приеме, че към тези две положения трябва да се приложат идентични правни последици.

66 Освен това прогласяването на нищожност било на документа, който следва да се връчи, било на процедурата по връчване би било несъвместимо с преследваната от Регламент № 1393/2007 цел, състояща се в предвиждане на пряк, бърз и ефикасен начин на предаване между държавите членки на документи по граждански и търговски дела.

67 При тези условия трябва да е възможно да се поправи липсата на информиране посредством формуляр-образеца, даден в приложение II към Регламент № 1393/2007.

68 Що се отнася до реда и условията на това разрешение, трябва да се припомни, че са налице само два случая, при които връчванията на съдебни документи между държавите членки излизат извън приложното поле на Регламент № 1393/2007: от една страна, когато е неизвестно

местоживеенето или обичайното местопребиваване на получателя и от друга страна, когато последният е посочил упълномощен представител в държавата, където се провежда съдебното производство (вж. решение Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, т. 24).

69 Обратно, в останалите хипотези, когато адресатът на съдебен документ живее на територията на друга държава членка, връчването на този документ по необходимост попада в приложното поле на посочения регламент и по тази причина, както предвижда член 1, параграф 1 от него, връчването трябва да се извършва по начините, предвидени за тази цел в самия регламент (вж. решение Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, т. 25).

70 Вследствие на това, за да се отстрани пропуск като разглеждания по главното производство, трябва да се приложи само Регламент № 1393/2007.

71 Подобно разрешение се подкрепя впрочем от нуждата от еднакво прилагане на посочения регламент (вж. в този смисъл решение Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, т. 60 и цитираната съдебна практика).

72 Следователно в положение като това по делата в главните производства получаващият орган трябва незабавно да информира адресатите на документа за правото им да откажат да приемат този документ, като им предаде съгласно член 8, параграф 1 от Регламент № 1393/2007 формуляр-образеца, даден в приложение II към този регламент.

73 Трябва да се добави, че в хипотезата, при която след информирането им засегнатите адресати са се ползвали от правото си да откажат да приемат разглеждания документ, националната юрисдикция, сезирана в предаващата държава членка, се произнася дали с оглед на всички обстоятелства по конкретния случай такъв отказ е бил обоснован, както бе изложено в точки 41—43 от настоящото решение).

74 В хипотезата, при която тази юрисдикция приеме, че отказът от приемане на разглеждания документ е основателен в конкретния случай, преводът на същия трябва да се предаде на адресатите по реда, предвиден в Регламент № 1393/2007, и по-конкретно в член 8, параграф 3 от него.

75 За сметка на това Регламент № 1393/2007 не предвижда възможност за валидно връчване на документ на упълномощени представители на адресатите, които са приели да се явят с резерва пред юрисдикцията, сезирана в предаващата държава членка, с единствената цел да оспорят редовността на производството.

76 При това положение трябва да се приеме, че обстоятелството, че получаващият орган, когато извършва връчване на документ на неговия адресат, не прилага формуляр-образеца, даден в приложение II към Регламент № 1393/2007, представлява не основание за нищожност на процедурата, а нередовност, която трябва да бъде отстранена в съответствие с разпоредбите на този регламент.

77 Предвид всички съображения, изложени по-горе, на трите поставени въпроса следва да се отговори, че Регламент № 1393/2007 трябва да се тълкува по следния начин:

— получаващият орган е длъжен при всички обстоятелства и без да разполага със свобода на преценка в това отношение, да информира адресата на документа за правото му да откаже да приеме същия, като системно използва за тази цел формуляр-образеца, даден в приложение II към този регламент, и

— обстоятелството, че този орган, когато извършва връчване на документ на неговия адресат, не прилага формуляр-образеца, даден в приложение II към Регламент № 1393/2007, представлява не основание за нищожност на процедурата, а нередовност, която трябва да бъде отстранена в съответствие с разпоредбите на този регламент.

По съдебните разноски

78 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (първи състав) реши:

Регламент (ЕО) № 1393/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 година относно връчване в държавите членки на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела („връчване на документи“) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1348/2000 на Съвета трябва да се тълкува в смисъл, че:

— **получаващият орган е длъжен при всички обстоятелства и без да разполага със свобода на преценка в това отношение, да информира адресата на документа за правото му да откаже да приеме същия, като системно използва за тази цел формуляр-образеца, даден в приложение II към този регламент, и**

— **обстоятелството, че този орган, когато извършва връчване на документ на неговия адресат, не прилага формуляр-образеца, даден в приложение II към Регламент № 1393/2007, представлява не основание за нищожност на процедурата, а нередовност, която трябва да бъде отстранена в съответствие с разпоредбите на този регламент.**

Подписи